

Наталія ТИМОФЕЄВА, Ганна ЧУМА
викладачі ВСП «Ужгородського торговельно-економічного
коледжу Державного торговельно-економічного університету»

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН «ОСНОВИ МИТНОЇ СПРАВИ» І «МИТНОГО КОНТРОЛЮ, ОФОРМЛЕННЯ ТА МИТНИХ ПЛАТЕЖІВ»

Інтеграційні процеси, що в останні роки стали ключовими в глобальному розвитку, визначально впливають й на пошук Україною свого місця на міжнародній економічній мапі. На сучасному етапі Україна визначила вектор розвитку своєї зовнішньої політики як шлях інтеграції в Європейський Союз. Це своєю чергою сприяє державній незалежності, національній безпеці, політичній стабільності, соціально-економічному розвитку, інтелектуальному прогресу, відновленню європейської сутності країни.

Визначальне місце у подоланні внутрішніх дисбалансів європейської інтеграції України займає побудова адекватної митної політики держави, яка б дозволила мінімізувати ризики у сфері зовнішньоекономічних відносин. Ефективне здійснення країною активної і цілісної митної політики та реалізація завдань економічної безпеки є запорукою захисту економічних інтересів держави.

Розбудова самостійної митної справи є одним із найважливіших досягнень суверенної України. Розвиток ринкових відносин, втілення міжнародних митних стандартів, правил та норм суттєво змінили зміст митної справи. Так у ст. 3 Митного кодексу України зазначено, що митна справа – це різнофункціональна діяльність значного кола державних органів та установ із встановлення порядку переміщення товарів та транспортних засобів через митний кордон, а також організація дотримання цього порядку. Ця різноманітна діяльність органів та посадових осіб потребує використання спеціальних знань, що виходять за межі знань, якими повинні володіти суб'єкти, від котрих залежить прийняття рішень щодо переміщення предметів через митний кордон України та для боротьби з контрабандою та порушеннями митних правил. Це є вирішальним, а також головним викликом для освітньої системи.

Євроінтеграційний стан освітнього простору України висуває до педагогів все більше вимог щодо підготовки майбутніх фахівців. Підготовка компетентного фахівця, здатного до ефективної професійної роботи за фахом і конкурентного на ринку праці визнана основною метою професійної освіти в Україні.

Освітньо - професійна програма «Товарознавство в митній справі» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» пропонує систематизацію знань, умінь і навичок необхідних для роботи у сфері підприємництва, торгівлі, біржової діяльності та митної справи.

Фахова компетентність - це сукупність знань, умінь, здібностей і готовності особистості діяти в складній ситуації й вирішувати фахові завдання з високим рівнем невизначеності, здатність до досягнення більш якісного результату праці, ставлення до професії як до цінності.

Під фаховою компетентністю випускника коледжу будемо розуміти його знання теоретичних засад підприємницької, торговельної, біржової та митної діяльності, здатність до розв'язання поставлених завдань у професійній сфері і використання фахових знань в концептуальному підході до організації роботи.

Знання і вміння використовувати нормативно-правову базу є дуже важливим у професійній діяльності майбутнього фахівця.

Розуміння організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур відіграє важливу роль для розв'язання проблем у сфері митної діяльності, а також здатність до усного та письмового ділового спілкування визначає вагомий аспект професійної компетентності фахівця.

Вагомими стають такі особистісні компетенції фахівця, як здатність проаналізувати ситуацію, виявити проблеми та швидко прийняти рішення, творчість, ініціативність, комунікативні навички тощо.

Отже, результатом вивчення дисциплін «Основи митної справи» і «Митного контролю, оформлення та митних платежів» є:

- формування необхідного рівня знань та набуття практичних навичок ділового спілкування, читання та перекладу оригінальної іншомовної літератури з фаху, робота з документацією;

- формування у майбутніх фахівців сучасної системи поглядів, спеціальних знань та умінь в сфері підприємницької, торговельної, біржової та митної діяльності;
- оволодіння необхідним рівнем теоретичних знань нормативної документації з дотриманням законодавства України в сфері підприємництва, торгівлі, біржової та митної діяльності;
- формування практичних навичок у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів;
- вміти застосовувати знання й уміння щодо організації відносин у сфері митної та зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури діючих правових норм.

Таким чином, компетентнісний підхід в освіті визначається добором цілей та змісту освіти шляхом визначення результатів професійної підготовки у вигляді сукупності компетенцій випускників.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Митний кодекс України за ред. ТОВ «ВВП НОТІС» - Суми, 2018.- 341 с.
2. Митна справа : підруч. / [А. І. Крисоватий, С. Д. Герчаківський, О. Б. Дем'янюк та ін.] ; за ред. А. І. Крисоватого. – Тернопіль : ВПЦ «Екон. думка ТНЕУ», 2014. – 540 с.
3. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / Під заг. ред. О.В. Овчарук. – К.: «К.І.С.», 2004. – 112 с.
4. Концепція розвитку професійно-технічної (професійної) освіти в Україні: Затв. МОНУ та АПН України 05.07.04 р. // Освіта України. 2004. №56-57. – С. 3-5. 133
5. Методичні рекомендації з реалізації компетентнісного підходу у змісті освіти та навчально-виховному процесі загальноосвітніх навчальних закладів. Аналітичний звіт за результатами дослідження / наук. ред. Бібік Н.М. – К., 2010. –128 с.

6. Проектування навчальних програм професійно-технічної освіти: навч.-метод. посіб. / Кол. автор.: Пащенко О.В., Сергеева Л.М. та ін., – К., «АртЕкономі», 2011. – 160 с.